

“`html

Lektionsplanering

Ärskurs: Gymnasiet

Ämne: Svenska 2

Tema: Litteratur och samhälle: spegling av samtiden

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Centrala skönlitterära verk författade av såväl kvinnor som män och tongivande författare från olika epoker, från olika kulturer och från olika delar av världen.

Sambandet mellan skönlitteraturen och andra konstarter, dvs. hur författare och verk har påverkats av sitt samhälle, sin kultur och av rådande estetiska ideal samt hur författare och verk har påverkat den samhälleliga och estetiska utvecklingen.

Olika grunder för tolkning och värdering av skönlitteratur, dvs. vilka perspektiv man intar, vilka frågor man ställer och hur man kan argumentera dels för olika tolkningar, dels för värdering av skönlitteratur.

Betygskriterium (E)

Eleven kan med god säkerhet göra en fördjupad, utförlig, träffsäker och nyanserad textnära litterär analys av ett tema, en genre eller ett författarskap ur flera perspektiv.

Eleven kan redogöra för och analysera hur samhällets normer och värderingar påverkar individens psykiska hälsa.

Eleven kan utförligt och nyanserat redogöra för några aspekter av det svenska språkets släktskapsförhållanden och historiska utveckling.

[Gy11, Svenska 2]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till temat (10 min)

- Presentera temat litteraturens spegling av samhället.
- Gå igenom syftet med lektionen och dess kopplingar till aktuella samhällsfrågor.
- Diskutera vad eleverna har förväntningar på dagens lektion.
- Introducera utvalda litterära verk som ska diskuteras.

2. Gruppdiskussioner (15 min)

- Dela in eleverna i grupper och ge dem specifika frågor att diskutera.
- Varje grupp ska välja en text och diskutera hur den speglar samtiden.
- Gruppdiskussionerna ska avslutas med att varje grupp presenterar sina tankar.

3. Avancerad analys (15 min)

- Introducera litteraturvetenskapliga begrepp för djupare analys av texter.
- Arbeta med konkreta exempel från de utvalda verken.
- Se till att fånga upp olika perspektiv från klassdiskussionerna.

4. Sammanfattning och reflektion (10 min)

- Sammanfatta de viktigaste punkterna från lektionen.
- Ge eleverna möjlighet att ställa frågor och reflektera över sin egen förståelse av temat.
- Förbereda dem för kommande uppgifter kopplade till temat.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Historiska kontexter:** Eleverna bör förstå hur olika historiska kontexter påverkar litteratur och samhälle. Analys av flera tidsperioder och deras litterära verk är viktigt.
- **Samhälleliga strukturer:** Det ska diskuteras hur samhällets normer och värderingar återspeglas i litterära verk.
- **Estetiska ideal:** Förståelse för olika estetiska ideal och hur de påverkar litteraturens utveckling över tid.
- **Genrekunskap:** Insikter i hur genrer utvecklas beroende på samhälleliga faktorer är centralt i undervisningen.
- **Litteraturens makt:** Diskutera vilka maktstrukturer som förekommer inom litteratur och hur dessa kan avbilda större samhällsfrågor.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Reflektion	Att tänka efter eller granska något noggrant.	Kommer från latinets "reflectere", som betyder att återvända.
Diskurs	En form av kommunikation eller konversation om ett visst ämne.	Kommer från latinets "discursio", som betyder en rörlig diskussion.

Tematik	De teman som behandlas i ett litterärt verk.	Härstammar från grekiskans "thema", som betyder ämne eller grund.
---------	--	---

Diskussionsfrågor

- A. Hur speglar dagens litteratur aktuella samhällsfrågor jämfört med litteratur från förr?
- B. Finns det risker med att litteratur avspeglar samtiden? Vilka perspektiv kan det ge oss?
- C. Kan litteraturen påverka samhällets värderingar? Ge exempel från idag.

Aktivitet

Eleverna delas in i grupper och får i uppdrag att skapa en presentation där de exemplifierar hur litteratur har påverkat ett specifikt samhällsproblem. De kommer att använda digitala verktyg för att skapa en visuell presentation som de kommer att dela med klassen. Aktiviteten ska uppmuntra till kreativitet och användning av litteraturvetenskapliga begrepp.

Exit-ticket

Fråga	Svar
Vad lärde du dig om sambandet mellan litteratur och samhälle?	
Vilket litterärt verk var mest intressant och varför?	
Hur kan litteratur fungera som ett verktyg för samhällskritik?	
I vilken mån kan litteratur förändra våra perspektiv?	
Vilka delar av dagens lektion var mest givande?	

Hemuppgift

Eleverna ska välja ett litterärt verk som de tycker speglar samhället på ett intressant sätt. De kommer att skriva en essä där de analyserar verket och dess samhälleliga kontext. Denna uppgift ska hjälpa dem att tillämpa de litteraturvetenskapliga begrepp de lärt sig.

Citat

"Litteraturen är inte bara spegel av världen, men också av våra drömmar." – Haruki Murakami, 2004

Detta citat belyser hur litteraturen kan avbilda såväl verkligheten som våra

inre tankar och känslor, vilket är centralt i vår förståelse av litteraturens roll i samhället.

“`

Tags: [Gymnasiet](#), [Lektion](#)